

НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ – ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ У САМОПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА

В статті вказано, що однією зі складових самостійної підготовки лікаря-інтерна є написання тематичного реферату. Можливості сучасності значно спрощують і роблять примітивним цей елемент навчання, через наявність Інтернет пошукових систем. Але такий формальний підхід до написання реферату необхідно попередити вже на етапі отримання завдання і методично вірно пояснити виконавцю всі особливості глибокого всебічного пошуку матеріалу для його систематизації та повного творчого висвітлення теми. Індивідуальний контроль використання формального копіювання інформації слід виконати при перевірці електронних файлів написаних розділів реферату. Формування мотивації до самовдосконалення, при написанні реферату, в інтернатурі є одним з важливих і важких завдань педагогіки, при досягненні якого у фахівця формується важливий підхід до поглибленого теоретичного навчання і до творчої практичної роботи.

Вступ

Сучасне розуміння післядипломної педагогічної майстерності викладача вищої школи полягає не тільки в умінні доносити знання, зрозуміло викладати предмет, доступно пояснювати основний обсяг матеріалу, але й організувати самостійну роботу лікаря-інтерна, вміло керувати його пізнавальною активністю, аргументовано доводити необхідність постійного самовдосконалення.

Мета: оптимізувати післядипломне навчання лікарів-інтернів, шляхом створення внутрішньої мотивації до самовдосконалення.

Однією зі складових самостійної підготовки лікаря-інтерна є написання тематичного реферату.

Термін “реферат” походить від латинського слова «refere», що в перекладі означає “доповідати, повідомляти”. Слово “реферат” трактується як коротке викладення матеріалу в письмовому вигляді або у формі доповіді на певну тему, що охоплює огляд відповідних літературних та інших оригінальних джерел, викладення змісту наукової роботи, книги, тощо [5].

Умови сьогодення значно спрощують і роблять примітивним цей елемент навчання. Наявність сучасних Інтернет пошукових систем в ряді випадків дозволяє швидко знайти необхідний матеріал, роздрукувати його, на жаль, інколи, навіть уважно не читаючи скопійований текст. Але такий формальний підхід до написання реферату

слід попередити вже на етапі отримання завдання та методично вірно пояснити виконавцю всі особливості глибокого всебічного пошуку матеріалу для його систематизації та повного висвітлення теми.

Вважаємо, що написання реферату за визначеною темою з дисципліни є актуальною частиною самостійної підготовки майбутнього спеціаліста.

На кафедрі травматології і ортопедії до самостійної роботи лікарів-інтернів ставимось творчо. Формуємо у них мотивацію до вивчення медицини, як до творчої професії, а отже, і до творчого підходу при написанні реферату. Згідно програмних вимог 15 рефератів (7 – за перший рік навчання, та 8 – за другий) є обов’язковими при підготовці лікаря-спеціаліста за фахом “травматологія і ортопедія”.

Наводимо загальні вимоги до написання реферату [1–5]:

- конкретність викладення матеріалу,
- чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу,
- стислість і точність формулювань, що виключає можливість неоднозначного тлумачення,
- переконливість аргументації,
- обґрунтованість висновків,
- обґрунтованість рекомендацій,
- обов’язкове використання окрім необхідних літературних джерел з певної тематики, новітніх джерел за останні 5 років.

Реферат має обов’язково містити наступні розділи згідно наведеної структури:

- титульний лист,
- зміст,
- перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (за необхідності),
- вступ,
- основна частина (суть реферату, згідно пунктів плану: огляд літератури за темою, виклад загального матеріалу, аналіз і узагальнення матеріалу),
- висновки,
- список використаних джерел (перелік посилань),
- додатки (за необхідності).

Вже сама назва реферату повинна містити зрозумілий для пошуку обсяг матеріалу за само-

стійно попередньо складеним планом. Для всебічного висвітлення тематики реферату лікарю-інтерну насамперед рекомендуємо виконати літературний пошук та скористатись інформаційними джерелами з переліку «основної та додаткової літератури», котра є обов'язковою для вивчення протягом усього періоду навчання в інтернаті. Окрім цього потрібно ретельно провести бібліографічний пошук наукової інформації непередбаченої обов'язковим переліком за алфавітним, систематичним, предметним каталогами та каталогом авторефератів дисертацій, статей, методичних рекомендацій, патентів, де, можливо, знайти аналоги чи прототипи. Ознайомлюємо інтернів з власними науковими публікаціями, розробками, патентами. Таким чином формуємо мотивацію до більш глибокого засвоєння матеріалу згідно теми реферату [4].

Окремо навчаємо користуванню Інтернет-пошуковими системами за відповідними ключовими словами. З метою мотивації творчого підходу у самостійній роботі лікаря-інтерна з основною, додатковою та обов'язковою новітньою літературою за вказаною тематикою, не слід, та і не можливо, обмежувати використання Інтернет-ресурсів. Але, досить часто, у виконавця може виникнути хибна думка полегшити собі роботу і скористатися готовим рефератом викладеним на сайті за ідентичною або подібною тематикою. В таких випадках керівникові роботи слід попередити пасивне ставлення до виконання завдання шляхом індивідуального розподілу відповідних акцентів на вагомих ланках вибраної теми.

Керівникові не треба забороняти використання аналогічних рефератів. В індивідуальній роботі необхідно методично переконати виконавця скористатись аналогом та виявити його слабкі формальні сторони, недостатнє висвітлення тематики. Такий мотиваційний підхід спонукає лікаря-інтерна до усвідомлення необхідності та обов'язковості самостійної роботи з літературними джерелами. При цьому старанний інтерн, враховує інформацію висвітлену попередниками та пише реферат самостійно, використовуючи з Інтернет-ресурсів тільки окремі оригінальні дані за визначеною тематикою.

Загалом, на завершення інформаційного пошуку викладач рекомендує виконавцю підсумувати знайдене та розподілити джерела за вагомістю. Особливу увагу спрямовує на дискусійні питання, котрі в різних джерелах викладені з кардинально протилежних поглядів дослідників. Потрібність виділення різних точок зору полягає в усвідомленні необхідності проведення подальшого наукового пошуку з використанням більш

сучасних методів дослідження. Таким чином формується свідомість сучасного лікаря-дослідника зі створеною мотивацією до глибокого аналізу попередніх досліджень та визначення доведених постулатів.

Важливою вважаємо персоніфіковану консультативно-установчу роботу з лікарем-інтерном в процесі виконання поставленого завдання. Такий підхід дозволяє своєчасно здійснити корекцію недоліків, скерувати напрямок подальшої роботи, переконати інтерна у важливості творчого, а не формального підходу до її виконання.

Індивідуальний контроль використання формального копіювання інформації слід виконати при перевірці електронних файлів написаних розділів реферату. Здійснити це необхідно шляхом застосування простих можливостей комп'ютерного контролю в меню „Пуск → пошук“ для виявлення спільних фраз, специфічних словосполучень, речень та абзаців, з застереженням виконавця в створенні плагіату.

Наступним важливим педагогічним моментом є публічний „захист“ написаного реферату, з викладенням основних положень та чітким дотриманням регламенту семінарського тематичного заняття. Після доповіді проводиться дискусія, де присутні можуть задавати питання доповідачу, доповнити недостатньо висвітлені питання, показати своє бачення їх вирішення. Проводимо аналіз написання реферату, за результатами перевірки, та виставляємо дві оцінки: за написання та володіння матеріалом, вмінням доповісти, а потім виводимо загальну оцінку за тему. Така імпровізована підсумкова „реферат-конференція“ не тільки дозволяє чітко оцінити глибину знань та особистий внесок кожного лікаря-інтерна, але і систематизувати, узагальнити знання з кожної теми, суттєво підвищити рівень фахових знань майбутніх спеціалістів, а також розвинути індивідуальні вміння та навички.

Отже, базова післядипломна освіта спонукає кожного інтерна до щоденної наполегливої праці з метою глибокого засвоєння знань, тренування довготривалого запам'ятовування матеріалу. Інтерну ще на початку першого року навчання слід зрозуміло пояснити, що застосування творчого підходу до самонавчання, навіть при написанні реферату, через добросовісний пошук матеріалу, його систематизацію, осмислення, формулювання правильних висновків і рекомендацій є необхідним елементом самовдосконалення. Лікар-інтерн вчиться самостійно проводити пошук потрібного матеріалу, аналітично мислити протягом семінарських, практичних занять. Здобуті організаційно-методичні підходи у навчанні допомага-

ють в повсякденній роботі оволодівати практичними навичками при роботі в травм пункті, перев'язувальній, гіпсувальній, операційній, в поліклініці на амбулаторному прийомі.

Майстерність викладача і полягає в умінні зацікавити лікаря-інтерна – майбутнього спеціаліста матеріалом, який буде необхідний йому в повсякденній професійній діяльності. Опанування мистецтвом лікаря-професіонала суттєво залежить від бажання щоденного самостійного вдосконалення, потреба в якому стає необхідністю вже на етапі післядипломного навчання за вибраною спеціальністю. Формування мотивації до самовдосконалення в інтернатурі є одним з важливих та важких завдань педагогіки, при досягненні якого у спеціаліста формується важливий підхід до поглибленого теоретичного навчання і до творчої практичної роботи. Таким є наш погляд на сучасне викладання у медичному виші.

Висновки

1. Реферат, як одна з форм підготовки майбутнього лікаря-спеціаліста є актуальним засобом самовдосконалення, який дозволяє суттєво підвищити рівень фахових знань майбутніх спеціалістів, а також розвинути індивідуальні вміння та навички.
2. Вміле спрямування самостійної роботи лікарів-інтернів при пошуку необхідних літературних джерел з широким використанням сучасних інформаційних комп'ютерних технологій, дозволяє суттєво підвищити якісний рівень знань.

Література

1. Гордашевская В.Д. Методические рекомендации по написанию реферата. – Минусинск: КГБОУ СПО ММТ, 2012. – 15 с.
2. Манахова И.А. Методика подготовки и написания реферата. Методические указания и рекомендации для студентов всех направлений и специальностей. – Ульяновск, 2008 – 22 с.
3. Подоляк Л.Г. Вимоги і методичні рекомендації щодо написання реферату. Психологія вищої школи: практикум: навч. посібник /Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.
4. Сулима В.С., Андрейчин В.А., Омельчук В.П.,

Ковалишин Т.М., Дубас В.І., Валовіна Ю.Д., Гуцуляк В.І., Кузь У.В. Написання реферату – педагогічний елемент самонавчання. Науково-методична конференція „Досвід впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації“. – Івано-Франківськ, 2013. – С. 151.

5. Словарь иностранных слов. – 18-е изд., стер.– М.: Рус. яз., 1989.– 624 с.

Сулима В.С., Андрейчин В.А., Омельчук В.П.

Написание реферата – важный элемент последипломного образования в самоподготовке врача-интерна

В статье указано, что одной из составляющих самостоятельной подготовки врача-интерна является написание тематического реферата. Современные возможности значительно упрощают и делают примитивным этот элемент обучения, из-за наличия Интернет поисковых систем. Но такой формальный подход к написанию реферата следует предупредить уже на этапе получения задания и методически верно объяснить исполнителю все особенности глубокого всестороннего поиска материала для его систематизации и полного творческого освещения темы. Индивидуальный контроль использования формального копирования информации следует выполнять при проверке электронных файлов написанных разделов реферата. Формирование мотивации к самосовершенствованию, при написании реферата, в интернатуре является одной из важных и трудных задач педагогической, при достижении которой у специалиста формируется важный подход к углубленному теоретическому обучению и к творческой практической работе.

Sulyma V.S., Andreychyn V.A., Omelchuk V.P.

Writing an essay is an important element of post-graduate education in self-training a doctor-intern.

One of the components of self-training a doctor-intern is writing theme essays. The possibility of modernity greatly simplify and make this element of learning rather primitive, because of the availability of internet searching engines. But such a formal approach to writing essays should be prevented at the stage of getting the task and methodically correctly explained to the executor all the features of a thorough and comprehensive search for its systematization and full creative coverage of the topic. Individual monitoring of the use of formal copying the information should be done while verifying the electronic files of the written sections of the essay. Strong motivation for self-improvement when writing the essay is one of the most important and difficult tasks of pedagogics as it creates a critical approach to the in-depth theoretical education and creative practice.